

Raja- ja luomuvälöntayksikkö

Ohje elävien eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientiin

Ohje elävien eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientiin Euraasian talousliiton maihin (Venäjä, Valko-Venäjä, Kazakstan, Kirgisia ja Armenia)

Vietäessä eläviä eläimiä Venäjälle ja Euraasian talousliittoon on eläinlääkintötodistusten täyttämässä oltava erittäin huolellinen, sillä eläviä tuotantoeläimiä ei näistä maista saa palauttaa Suomeen tai muuhun EU:n jäsenvaltioon, vaan mahdollisessa palautuksessa kaikki eläimet joudutaan hävittämään.

1 Viennissä käytettävien eläinlääkintötodistusten tilaaminen

Voimassa olevat eläinlääkintötodistusmallit voi tarkistaa Eviran internetsivuilta:

<http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/tuonti+ja+vienti/vienti+eu+n+ulkopuolelle/vientimaat/venaja+-+tulliliitto/todistukset+ja+lomakkeet/todistusten+mallit/>

EU:n ja Euraasian talousliiton sekä EU:n ja Venäjän välillä on sopimuksia tiettyjen eläinten, alkoiden ja sukusolujen viennissä käytettävistä eläinlääkintötodistuksista. Nämä sopimukset koskevat seuraavia eläimiä:

- hevoset: pysyvä tai tilapäinen vienti
- siat: jalostussiat, välitysporsaot, teurassiat
- siipikarja: untuvikot ja siitosmunat
- turkiseläimet
- jalostus- ja tuotantonaudit - Huomioi, että näille vaaditaan Schmallenberg virus- lisätodistus
- jalostus- ja tuotantolampaat ja -vuohet
- viljelyyn tarkoitettut elävät kalat, mäti ja maiti
- naudan sperma - Huomioi, että naudan spermalle vaaditaan Schmallenberg virus- lisätodistus
- sian sperma
- kimalaiset

Näiden eläinten, alkoiden ja sukusolujen viennissä käytetään turvakuvioidulle vesileimapaperille laadittuja eläinlääkintötodistuksia, joita virkaeläinlääkäri voi tilata sähköisesti täytettävällä tilauslomakkeella Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta. Lomake löytyy Evira.fi -sivulta Venäjä+Tulliliitto -osiosta Todistukset ja lomakkeet > Todistusten tilaus ja ilmoituslomakkeet.

<http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/tuonti+ja+vienti/vienti+eu+n+ulkopuolelle/vientimaat/venaja+-+tulliliitto/todistukset+ja+lomakkeet/todistusten+tilaus-+ja+ilmoituslomakkeet/>.

Lomake tallennetaan ja lähetetään sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen. [venajan.vientitodistukset\(at\)evira.fi](mailto:venajan.vientitodistukset(at)evira.fi)

Eläinlääkintötodistuslomakkeita lähetetään vain virkaeläinlääkäreille, jotka ovat suorittaneet venäjän viennin laitosvalvonnan koulutukseen liittyvän tentin.

Ennen todistuksen allekirjoitusta tulee viejän osoittaa tositteella, että on rekisteröitynyt Eviran ylläpitämään viejärekisteriin.

<http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/tuonti+ja+vienti/vienti+eu+n+ulkopuolelle/viejarekisteri/>

Raja- ja luomuvälöntayksikkö

Ohje elävien eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientiin

2 Laitoshyväksyntä ja tuontilupa

Vietäessä Venäjälle untuvikkoja, teurassikoja tai välitysporsaita ja eläviä kalanpoikasia tai mätiä, vaaditaan Venäjän viranomaisten laitoshyväksyntä. Tällöin viejälaitoksen on löydettävä Venäjän eläinlääkintöviranomaisen internetsivulta:

<http://fsvps.ru/fsvps/importExport/finland/enterprises.html? language=en>

Vietäessä Venäjälle eläviä eläimiä on venäläisellä tuojalla oltava Venäjän viranomaisten myöntämä tuontilupa. Tuontilupa tarvitaan kaikkien elävien tuotantoeläinten vientiin. Tuontiluvassa annettuja ehtoja tulee noudattaa. Riittää, että todistuksen myöntävä virkaeläinlääkäri varmistaa, että viejä on tietoinen tästä tuontilupakäytännöstä.

3 Ohjeita todistusten täyttämiseen ja säilyttämiseen

3.1 Yleistä todistusten täyttämisestä

Venäjän viranomaisten kanssa on sovittu, ettei elävien eläinten eläinlääkintötodistuksiin tehdä lainkaan korjauksia, vaan jos todistukseen tulee virhe, täytetään kokonaan uusi todistus.

Todistuksen voi täyttää käsin, mutta selkeällä käsialalla, ja koko todistuksen täyttää todistuksen myöntävä virkaeläinlääkäri samalla kynällä.

Todistukset täytetään joko englannin tai venäjän kielellä.

Todistus on leimattava ja allekirjoitettava värillä, joka erottuu todistuksen painoväristä.

Eläinlääkintötodistuksen allekirjoittamisen yhteydessä todistus leimataan allekirjoittavan eläinlääkärin aseman osoittavalla virkaleimalla. Nimenselvennyksen ja sen yhteydessä olevan virkanimikkeen selvennyksen tulee olla kirjoitettu isoilla kirjaimilla. Virkanimike kirjoitetaan englanniksi. Käytettävän leiman on oltava sellainen, jossa on Suomen leijona sisällä.

3.2 Todistusten jäljennökset ja niiden säilytys

Todistuksesta otetaan täytön, allekirjoittamisen ja leimaamisen jälkeen tarvittava määrä valokopioita. Tämän jälkeen alkuperäisen todistuksen vasemmassa yläkulmassa rastitetaan kohta *alkuperäinen*. Eläinlääkärin tulee säilyttää vähintään yksi todistuskopio kirjanpidossaan kolmen vuoden ajan.

Todistuskopioihin rastitetaan vasemmassa yläkulmassa kohta *jäljennös*, kirjataan jäljennöksen numero sekä *jäljennösten määrä yhteensä*. Jos kohtaa ei ole esipainettu vaan se täytetään käsin, tulee kohta vahvistaa eläinlääkärin nimellä ja leimalla. Kaikissa todistusmalleissa ei ole *näitä kohtia alkuperäinen/jäljennös*.

3.3 Tiedot lähettäjistä, vastaanottajasta, kuljetuksesta, alkuperästä ja viranomaisista

Kaikissa todistusmalleissa ei ole alla mainittuja kohtia. Todistuskotien numerointi vaihtelee eri todistusmalleissa.

Raja- ja luomuvälöntayksikkö

Ohje elävien eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientiin

- **Name and address of consignor / Lähettäjän tiedot** (viejän nimi ja osoite). Tiedon tulee täsmätä siihen tietoon, mikä Venäjän viranomaiselle on ilmoitettu, jos lähettäjä on hyväksytty laitos.
- **Name and address of consignee / Vastaanottajan tiedot** (nimi ja osoite). Tulee täsmätä tuontiluvan tietojen kanssa.
- **Means of transport / Tiedot kuljetusvälineestä** (esim. laivan nimi, lennon, kontin, tai junan numero, rekan ja perävaunun rekisterinumero).
- **Country of transit / Kauttakulkumaa**. Täytetään, jos vientikuorma kuljetetaan muiden maiden kautta.
- **Certificate No / Todistuksen numero** – ei tarvitse täyttää (on esipainettu).
- **Country of origin / Alkuperämaa**. Jos erä on pelkästään suomalaista alkuperää, kohtaan merkitään FINLAND.
- **Competent authority in the EU / Toimivaltainen EU:n viranomainen** (Suomessa Elintarvike- turvallisuuksivirasto Evira). Täytetään Finnish Food Safety Authority Evira.
- **Organisation in the EU, issuing this certificate / Organisaatio**, joka antaa paikallisesti todistuksen vientiyritykselle. Esim. Municipal official veterinarian of Helsinki.
- **Point of crossing the border of the Customs Union/ Rajanylityspaikka talousliittoon** (viejän antaman ilmoituksen perusteella). Talousliiton puoleinen rajanylityspaikka viejän antaman tiedon mukaan.
- **Species of animals / Eläinlajit**. Huom. turkiseläinten todistuksessa tämä on osiossa 1, muissa todistuksissa osiossa 2.
- **Number of animals / Eläinten lukumäärä**. Jos eläinten tai tuotteiden lukumäärä on suurempi kuin todistuslomakkeelle mahtuu, niin vaadittavat tiedot sisältävä luettelo tehdään erilliselle paperille, jossa mainitaan eläinlääkärin todistuksen numero, johon luettelo liittyy. Tämä erillinen luettelo leimataan ja allekirjoitetaan.
- **Administrative territorial unit / Hallinnollinen alue**, mistä eläimet, alkioita tai sukusolut ovat peräisin.
- **Animals have been in the place of origin / Alkuperätilan nimi ja osoite**.
- **Place and date of quarantine / Karanteenipaikan nimi ja osoite**, sekä ajanjakso, jonka eläimet ovat olleet karanteenissa.

4 Eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientikelpoisuuden ehdot

Vientikelpoisuuden ehdot on luettava huolella todistuksen ehdoista. Kaikkien mainittujen ehtojen on täyttyvä. Eri eläinlajien, alkoiden ja sukusolujen tarkemmat vientiehdot selviävät ao. eläinlääkintötodistuksesta.

Eläinten tulee olla peräisin tiloilta tai hallinnollisilta alueilta, jotka ovat virallisesti vapaita tarttuvista eläintaudeista. Tässä kohdassa otetaan huomioon, mitä todistuksessa jäljempänä mainitaan eri taudeista tai hallinnollisesta alueesta.

Silloin kun viitataan koko EU-alueen vapauteen, niin Suomen viranomainen voi todistaa vapauden perustuen siihen, että EU:n jäsenmaiden välillä on ADNS-järjestelmä (Animal Disease Notification System). Lisäksi Euroopan komission pysyvän eläinlääkintäkomitean (SCOFCAH) kokouksissa Euroopan komissio tiedottaa Venäjän vientiin liittyen eläintautitilanteesta EU:n alueella kuukausittain. Suomessa maa- ja metsätalousministeriö ja Evira tiedottavat mahdollisista rajoituksista viennin suhteen.

Raja- ja luomuvälöntayksikkö

Ohje elävien eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientiin

Virallisesti vapaa (officially free):

tulkitaan tuotantotilojen ja vyöhykkeiden osalta seuraavasti:

- Ilmoitusvelvollisten tautien kyseessä ollen: Yhtään tautitapausta ei ole virallisesti tullut eläinlääkintöviranomaisten tietoon eikä rajoittavia määräyksiä ole annettu.
- Ei ilmoitusvelvollisten tautien kyseessä ollen: Eviralle ei ole raportoitu kliinisiä tapauksia eikä todistavalla eläinlääkärillä ole tietoa kliinisistä tapauksista.

Eläimet pidetään todistuksessa vaaditun ajan karanteenissa, jossa ne eivät ole tekemisissä muiden kuin vientiin tarkoitettujen eläinten kanssa. Karanteenia valvoo suomalainen virkaeläinlääkäri (kunnan-/kaupungineläinlääkäri). Joidenkin eläinlajien vienti edellyttää myös sitä, että venäläinen virkaeläinlääkäri valvoo vientiä. Tällöin karanteenia ei saa aloittaa eikä näytteitä ottaa ennen kuin myös venäläinen virkaeläinlääkäri on paikalla. Venäläisen eläinlääkärin paikallaolosta ja kustannuksista huolehtii viejä.

Todistuksessa mainitut eläinten kliiniset tutkimukset ja vaaditut eläintautitutkimukset tehdään karanteenin aikana. Tutkimuksista saa ohjeistusta tarvittaessa Evirasta. Todistuksiin täytetään laboratorion nimi, jossa tutkimukset on suoritettu, näytteenotto pvm ja tutkimusmenetelmä.

Todistuksissa mainitut rokotukset ja lääkitykset annetaan ja niistä merkitään todistukseen menetelmä, hoito- / rokotus pvm ja annosmäärä.

Kuljetusvälineiden ja kuljetuksen osalta noudatetaan Suomen ja EU:n lainsäädäntöä.

Eläinten kuljetuskaluston suhteen on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa nro 3/EEO/2001 (D 26) annettuja määräyksiä kuljetusajoneuvojen desinfiointista. Eviran ohje ulkomaanliikenteessä olevien eläinkuljetusajoneuvojen desinfiointista ja EU:n ulkopuolelta tulevien kuljetusautojen osalta lisätietoa täältä:

<http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti+ja+vienti/tuonti+eu+n+ulkopuolelta/tyhjen+eu-n+ulkopuolelta+palaavien+elainkuljetusajoneuvojen+pesu+ja+desinfiointi/>

Todistukseen liitetään reittisuunnitelma silloin, kun kyseisen eläinlajin vienti sitä edellyttää. Reittisuunnitelmalomakkeina käytetään Euroopan neuvoston asetuksen 1/2005 lomakkeita, jotka löytyvät Eviran internetsivuilta (Eläinten hyvinvointi/ eläinkuljetukset). Reittisuunnitelman tulee jatkua määränpähän asti koskien myös EU:n ulkopuolisia alueita.

Virkaeläinlääkärin ei tarvitse välttämättä olla läsnä eläimiä lastattaessa, jos ne lähetetään yhdestä karanteenista ja toimija esittää ennen lastausta eläinlääkärille aikataulun ja kuljetusta koskevat tiedot reittisuunnitelmassa.

Eläimille on tehtävä rajanylityspaikassa hyvinvointitarkastus, jonka voi tehdä rajaeläinlääkäri tai muu nimetty virkaeläinlääkäri. Lisätietoja hyvinvointitarkastuksesta antaa ehyt@evira.fi

Lisätietoa tiettyjen eläinlajien vientiin liittyen:

4.1 Hevoset

Hevosille on kaksi erilaista eläinlääkintötodistusmallia: tilapäinen vienti ja pysyvä vienti. Hevosten pysyvässä viennissä vaadittavia tutkimuksia joudutaan tekemään useassa eri laboratoriossa. Lisätietoja löytyy ”Hevosten vienti Venäjälle – verinäytetutkimukset” –ohjeesta.

Raja- ja luomuvälöntayksikkö

Ohje elävien eläinten, alkoiden ja sukusolujen vientiin

4.2 Siat

Sioille on käytössä kolme eri todistusmallia vientitarkoituksesta riippuen: jalostussiat, välitysporsaat ja teurassiat.

Jalostus- ja teurassikojen eläinlääkintötodistuksissa vaatimuksena on koko EU:n alueen vapaus suu- ja sorkkataudista viimeisen 12 kk:n aikana.

Jalostussikojen todistuksessa tulee myös vakuuttaa, ettei EU:ssa – Sardiniaa lukuun ottamatta – ole viimeiseen 3 vuoteen esiintynyt ASF:a (afrikkalaista sikaruttoa).

Teurassikojen terveystodistuksessa viitataan vain EU-maakohtaiseen ASF-vapauteen.

Todistuksiin kohtaan 4.4. **täytetään tuberkuloosin ja bruselloosin kohdalle seuraava teksti: "The country-exporter Finland is officially free from the mentioned disease, tests were not carried"** sekä leimaamalla ja allekirjoittamalla tekstin viereen.

4.3 Naudat ja naudan alkiot ja sperma

Koska Suomi on bluetongue-taudista vapaa, Venäjä ei aseta vaatimuksia blue-tongue-taudin suhteen vietäessä nautoja Suomesta Venäjälle.

Nautojen BSE:n osalta on päätetty, että hallinnollisella yksiköllä tarkoitetaan sitä kuntaa, jonka alueella BSE:tä on todettu (Kärsämäki ainut paikkakunta, jossa Suomessa todettu BSE:tä).

Eläinlääkintötodistuksen kohdan 3.8. laboratoriotutkimusten osalta **tutkitaan paratuberkuloosi ja BVD (Bovine virus diarrhoe)**. Muiden tautien kohdalle kirjoitetaan todistuksen 2 alaviitteessä oleva teksti auki kunkin sairauden kohdalle: **"The country-exporter is officially free from the mentioned disease, tests were not carried"** sekä vahvistetaan kohta 3.8. leimalla ja allekirjoituksella.

Schmallenbergintaudin osalta on erillinen lisätodistus, jonka ehtojen tulee myös täyttyä viennissä.

Lisätietoja elävien eläinten viennistä Venäjälle: euraasia@evira.fi